

Uitgangspunten voor de heropening van het voortgezet onderwijs

Versie 15 april 19.00 uur

Op 21 april komt er vanuit het kabinet duidelijkheid over de wijze waarop de genomen maatregelen in verband met het Covid-19 virus vanaf 28 april worden gecontinueerd dan wel aangepast of beëindigd. In onderstaand document zijn tien uitgangspunten geformuleerd voor het (gefaseerd) heropenen van de scholen voor voortgezet onderwijs in Nederland. Deze uitgangspunten gelden ongeacht het gekozen 'regime'. Als het kabinet besluit dat het - met inachtneming van specifieke maatregelen - veilig kan, zorgen de scholen ervoor dat het – met inachtneming van deze specifieke maatregelen - veilig is. Scholen nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om leerlingen – ook in deze bijzondere omstandigheden – zo goed mogelijk onderwijs te geven en leerachterstanden te voorkomen. Vanzelfsprekend moet daarbij de veiligheid en gezondheid van leerlingen, onderwijspersoneel, ondersteunend personeel en ouders in het onderwijs gewaarborgd zijn. Als bijlagen zijn daartoe twee protocollen voor het voortgezet onderwijs toegevoegd. Deze beide protocollen zijn gebaseerd op de RIVM-richtlijnen en bevatten geen adviezen of oordelen vanuit de sector aan het RIVM over de veiligheid op de scholen. Het ene protocol (protocol A) is geschreven op een situatie dat het afstandscriterium van 1,5 **voor iedereen** van toepassing is. Voor de situatie dat het **afstandscriterium voor leerlingen vervalt** is het tweede protocol (protocol B) van toepassing.

Daarnaast is een bijlage opgenomen met een beknopte scenariobeschrijving indien er sprake is van een beperkte of geen beschikbaarheid van het OV voor het vervoer van leerlingen naar de onderwijsinstellingen. Dit is vanzelfsprekend afhankelijk van het besluit van het Kabinet over het OV

Uitgangspunten voor het voortgezet onderwijs

Het kabinet geeft aan dat het openen van scholen veilig kan, mede gebaseerd op onderzoek en richtlijnen van het RIVM

1. Richtlijnen van het RIVM en de daarop gebaseerde door de sector (met goedkeuring RIVM) voorgestelde protocollen zijn voor **iedereen leidend**. Daarbij is er **onafhankelijk en klip-en-klaar advies** van het RIVM nodig, mede gebaseerd op het onderzoek onder Nederlandse jongeren. Wanneer ook epidemiologische overwegingen van toepassing zijn, is het van belang die goed toe te lichten en te concretiseren.
2. Een **goede onderbouwing** van het gekozen onderwijsregime en samenhang met maatregelen in andere maatschappelijke sectoren bevordert het draagvlak en vertrouwen voor heropening bij alle betrokkenen; vertrouwen bij het onderwijspersoneel en het ondersteunend personeel en vertrouwen bij leerlingen en hun ouders.
3. Het advies van het RIVM geeft **helderheid** over de vraag of het anderhalve meter criterium ook op leerlingen in het voortgezet onderwijs van toepassing is. Dit advies bepaalt de keuze voor protocol A of protocol B voor het voortgezet onderwijs.
4. Met het naleven van de richtlijnen van het RIVM hebben besturen de garantie dat ze voldoen aan de **vigerende arbo-wetgeving** en aan hun arbo-verantwoordelijkheid.

De scholen zorgen ervoor dat het veilig is

5. Middelbare scholen gaan niet **eerder dan maandag 11 mei** weer open. Dat geeft het onderwijspersoneel enkele dagen na de meivakantie de ruimte om de gefaseerde opening goed voor te bereiden. Daarbij wordt gekozen voor een geleidelijke opbouw, waarbij het

mogelijk is om in onderwijstijd op school langzaam op te schalen. Deze aanpak voorkomt mogelijk ook eventuele 'afschaling' in een later stadium.

6. Onderwijs is een van de vitale sectoren in onze samenleving. **Onderwijspersoneel dat gezond is, is in principe beschikbaar voor het verzorgen van het onderwijs op de school.** De schoolleiding treedt in overleg met personeel dat zelf een kwetsbare gezondheid heeft, of samenwoont met gezinsleden met een kwetsbare gezondheid over de werkzaamheden op school en eventuele vrijstelling van contacturen. Medewerkers voor wie dit niet geldt worden geacht op school te zijn als het onderwijs er om vraagt.
7. **De scholen gaan open voor alle leerlingen.** Een landelijk voorgeschreven selectie van specifieke doelgroepen is niet gewenst. Alle leerlingen moeten de gelegenheid krijgen om weer zo veel mogelijk onderwijs op hun school te volgen. De school geeft zelf invulling aan de organisatorische/logistieke invulling hiervan. Zo kan recht worden gedaan aan de verschillen tussen leerlingen, gebouwen en de beschikbaarheid en de mogelijkheden van het onderwijspersoneel. Dat geldt ook voor het praktijkonderwijs. Een eenmaal gekozen regime wordt – omwille van eenduidigheid - zoveel mogelijk gehandhaafd tot de zomervakantie zodat leerlingen, ouders en onderwijspersoneel zoveel mogelijk duidelijkheid hebben voor de periode tot de zomervakantie. Binnen dat regime kan wel sprake zijn van opschaling.
8. Scholen **bepalen zelf de inhoud van het onderwijs** dat zij gaan aanbieden, waarbij geadviseerd wordt om het voortgezet onderwijs te beperken tot **de kern van alle vakken**. Ook wordt – met name vanuit de optiek van het pro en het beroepsgerichte vmbo – geadviseerd om daar waar mogelijk en verantwoord in te zetten op vakken met een **praktische component** die niet op afstand verzorgd kunnen worden. Ook keuzes van scholen om bijvoorbeeld gericht te kiezen voor mentoruren e.d. zijn aan de school. Scholen besluiten daarnaast zelf – in goed overleg met het onderwijspersoneel - of en op welke wijze - naast onderwijs op school - onderwijs op afstand wordt geboden.
9. Schoolbesturen gaan over de nadere praktische en onderwijsinhoudelijke invulling op school in **gesprek met hun medezeggenschapsraad** en maken hierover afspraken met elkaar. De gebruikelijke termijnen voor advies- en instemmingsvragen blijven hierbij buiten beschouwing. Bestuur, schoolleiding en medezeggenschap pakken dit constructief op.
10. [Redacted text]

Deze uitgangspunten gelden tot en met de zomervakantie in alle regio's, tenzij nieuwe RIVM richtlijnen vragen om een heroverweging.

Na besluitvorming van het kabinet behouden we de ruimte houden om te beoordelen of de geschreven protocollen nog steeds van toepassing kunnen zijn op dat besluit, dan wel bijstelling behoeven.

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 16 april 2020 18:43
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Laatste versie adviesaanvraag en protocollen
Bijlagen: matrix protocollen versie 3.docx; Addendum Speciaal Onderwijs.docx; Protocol A VO heropening met 15 afstand VO-raad 15 april 2020 .docx; Protocol B VO heropening zonder 15 afstand VO-raad 15 april 2020.docx; Scenario 'geen of beperkt OV voor leerlingen' .docx; Uitgangspunten gefaseerde heropening VO concept 15 april definitief .docx; Adviesaanvraag bibliotheeken.docx; Brief adviesaanvraag heropening scholen-versie3.docx; Notitie protocollen mbo en ho_14 april 2020.d (3).NCTV.DOCX; Protocol heropenstelling bibliotheekvestigingen_v3.docx; KO input voor adviesvraag OMT 16 april.docx; Protocol anderhalve meter samenleving Kinderopvang concept 16-4.docx

Urgentie: Hoog

Beste allen,

Met medewerking van jullie allen heb ik zojuist bijgaande mail naar het NCTV gestuurd en de stukken voor de dagstart geagendeerd. Morgen zal VWS hier een definitieve adviesaanvraag voor het OMT van maken. Maandag krijgen we dan het OMT-advies. We hopen dat we hiermee tot een zorgvuldige besluitvorming kunnen komen.

Dank voor de goede samenwerking

Groet,

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 16 april 2020 18:40
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Laatste versie adviesaanvraag en protocollen
Urgentie: Hoog

Hierbij de stukken tbv de dagstart van morgen

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 16 april 2020 18:39
Aan: [REDACTED]@nctv.minjenv.nl';
[REDACTED]@nctv.minjenv.nl'
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Laatste versie adviesaanvraag en protocollen
Urgentie: Hoog

Beste NCTV-collega's,

Dank voor het overleg vanmiddag, hiermee hebben we een goede start gemaakt met het formuleren van een OMT-adviesaanvraag. Voor de overzichtelijkheid hierbij alle stukken (gedeeltelijk opnieuw) op een rij. Deze mail bevat de meest actuele versies.
Hierbij vinden jullie:

- De aangepaste brief adviesaanvraag heropening scholen, met de daarbij behorende protocollen:
  - voor PO: "matrix protocollen" en "addendum speciaal onderwijs";
  - voor VO: "protocol A VO..."; "protocol B VO..."; scenario "geen of beperkt OV..." en "uitgangspunten voor gefaseerde heropening";
  - [redacted]
- De adviesaanvraag bibliotheken en het daarbij behorende protocol: "protocol heropening bibliotheekvestigingen"
- [redacted]

Daarnaast werd mij door [redacted] een vraag gesteld over handhaving op de protocollen onderwijssectoren. Deze vraag hebben wij inmiddels uitgezet en uitgewerkt:

Bij het onderwijs spelen verschillende partijen een rol: -

- werkgevers in de vorm van besturen zijn verantwoordelijk voor groeps grootte en zorg voor personeel, etc. , onderwijsinspectie ziet hier op toe,
- arbeidsomstandigheden, inspectie SZW toe en
- in deze coronasituatie is er ook een rol voor de veiligheidsregio.

Wij zouden in het kader van deze protocollen en onze sectoren de term "handhaving" willen vermijden.

Wij stellen voor dat op basis van zorgen en signalen contact kan worden opgenomen met de onderwijsinspectie. Zij zijn bereid hiervoor een loketfunctie te vervullen. Zij zullen dan beoordelen wat er speelt en zorgen voor een warme verwijzing naar de desbetreffende dienst die hier verantwoordelijk voor is (zijzelf, inspectie SZW of veiligheidsregio). Dit voorkomt dat signalen of zorgen tussen wal en schip vallen.

We zijn heel benieuwd naar het verdere proces en zien graag de definitieve adviesaanvraag tegemoet. Zoals afgesproken gaan we er van uit dat onze adviesaanvragen integraal worden overgenomen of dat we anders morgenochtend hierover overleg hebben.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]

T [redacted]
M [redacted]
[redacted]@minocw.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Primair Onderwijs
Rijnstraat 50; 2515XP Den Haag
Postbus 16375; 2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ocw

Status:

Ten tijde van de uitwerking van deze protocollen is nog niet bekend wat het resultaat is van het RIVM-onderzoek en wat dat betekent voor het kabinetsbesluit over het heropenen van de scholen. De partijen die betrokken zijn bij het uitwerken van deze protocollen, hechten eraan te benadrukken dat veiligheid en gezondheid van leerlingen en onderwijspersoneel voorop staan. Dat betekent ook dat RIVM-richtlijnen te allen tijde leidend zijn voor het werken in de school. Na een kabinetsbesluit over het heropenen van de scholen, moet de uitwerking van een protocol heroverwogen worden en moet getoetst worden of deze in lijn zijn met de op dat moment geldende RIVM-richtlijn.

Dit document is dus geen advies over het openen van de scholen. Niet over de eerder genoemde opties 1 tot en met 4 van het kabinet (waarvan we hier optie 1 in verschillende varianten van een protocol voorzien) en ook niet over de genoemde opties A, B en C. Wat hier gepresenteerd wordt, zijn protocollen die invulling geven aan mogelijke keuzes van het kabinet.

Na een kabinetsbesluit heeft de sector PO een aantal werkdagen nodig om de nieuwe werkwijze in te regelen op de scholen/met de kinderopvang. De minister heeft eerder benadrukt dat de meivakantie ook echt vakantie is voor de leerlingen en het onderwijspersoneel. Daarom kan niet van scholen verwacht worden dat zij op de eerste dag na de meivakantie onmiddellijk leerlingen kunnen ontvangen in de school.

Uitgangspunt:

1. Deze protocollen gaan uit van optie 1 van OCW bij het gedeeltelijk weer openen van scholen: alle leerlingen in de onderbouw PO (groep 1, 2, 3 en 4 of leeftijd 4-8), het gehele SO en VSO gaan naar school per 11/05
2. Noodopvang van leerlingen blijft bestaan
3. Vervolgscenario: cohort bovenbouw (groep 5,6,7,8 of leeftijd 8-12) gaan per 02/06 weer naar school

		Optie A 1,5 meter blijft van kracht voor leerlingen én volwassenen	Optie B Epidemiologisch perspectief, klassen halveren, 1,5m blijft van kracht voor volwassenen	Optie C 1,5 meter niet handhaven voor leerlingen, volwassenen onderling houden wel afstand
		Allen houden 1,5 m afstand.	Enkel vollwassene tot leerling én volwassenen onderling 1,5m afstand.	Enkel volwassenen onderling 1,5m afstand.
1	1	Algemene RIVM richtlijn Veiligheidsrisico's	Nieuwe richtlijn RIVM, aangepast voor onderwijsetting	Nieuwe richting RIVM, aangepast voor onderwijsetting
	2	Maximaal aantal leerlingen per klas	Maximaal 15 leerlingen	Reguliere groepsgrootte gehandhaafd

II	1	Consequenties voor lestijd	<p>Optie A1: Verdeling van dagdelen per week. Totaal te verdelen: onderbouw 8 dagdelen per week. Uitgaande van 3 tot 4 subgroepen betekent dit minimaal 2 dagdelen per week naar school.</p> <p>Onderwijstijd 7 uur fysiek Aangevuld met afstandsonderwijs</p> <p>Optie A2: Klassen splitsen met voor de leerlingen deels onbekende leraar.</p> <p>Onderwijstijd 15 uur per week (praktische bezwaren binnen optie A.)</p>	<p>Verdeling van de dagdelen ochtend en middag Subgroep 1: ma, di, wo en do Subgroep 2: ma, di, do en vrij</p> <p>Onderwijstijd 14 uur fysiek Aangevuld met afstandsonderwijs</p>	<p>Regulier schooltijd kan aangehouden worden (of gedeelte daarvan). Uiteraard ook afhankelijk van beschikbaarheid leraren.</p> <p>Onderwijstijd maximaal 22 uur p.w.</p>
	2	Focus	<p>Leerlingcontact en minimaal onderwijsaanbod</p>	<p>Leerlingcontact en transitie naar reguliere situatie, en basis onderwijsaanbod</p>	<p>Leerlingcontact, reguliere onderwijssituatie, zo veel mogelijk regulier aanbod, en aandacht voor specifieke onderwijsbehoeften</p>
	3	Consequenties voor aanbod	<p>Aanbod minimaliseren</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aan scholen zelf om aanbod te creëren passend bij de situatie. <p>Voorstel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandacht sociaal/emotioneel - Basisaanbod Taal / Rekenen - Voorbereiding op thuiswerk 	<p>Gereduceerd aanbod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aan scholen zelf om aanbod te creëren passend bij de situatie. <p>Voorstel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandacht sociaal/emotioneel - Aanbod Taal / Rekenen - Aanbod andere vakken - Voorbereiding op thuiswerk 	<p>Basisaanbod</p> <ul style="list-style-type: none"> - School is zelf verantwoordelijk voor lesaanbod <p>Reguliere aanbod:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandacht sociaal/emotioneel - Regulier Taal / Rekenen - Andere vakgebieden - Remedieerend aanbod op basis van ondersteuningsbehoefte
	4	Consequenties schoolgebouw en faciliteiten	<p>A1: 1,5 meter opstelling in eigen lokaal realiseren</p> <p>A2: Splitsen betekent meer les in andere lokalen, beschikbaarheid meubilair, lesmateriaal, uitdagende leeromgeving voor het jonge kind is een probleem.</p>	<p>Geen, ruimere opstelling in eigen lokalen realiseren</p>	<p>Geen, eigen lokalen in gebruik</p>
	5	Beperking lesaanbod	<ul style="list-style-type: none"> - Geen groepsactiviteiten met fysiek contact - Geen speelhoeken - Geen lichamelijke oefening 	<ul style="list-style-type: none"> - Geen groepsactiviteiten met veel fysiek contact (veel leerlingen samen op 1 plek, of door activiteit overmatig lichamelijk contact), hierbij 	<p>Geen beperkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorkom intensief contact wanneer niet nodig

			dient per activiteit afgewogen worden of dit passend is.	
6	Buitenschools aanbod, excursies, schoolreizen	Geen aanbod	Geen aanbod	Geen aanbod
7	Consequenties voor les op afstand	Onderbouw: Vraagt parallel veel inzet voor onderwijs op afstand Bovenbouw: afstandsonderwijs blijft in huidige vorm bestaan	Onderbouw: vraagt parallel inzet voor onderwijs op afstand. Bovenbouw: afstandsonderwijs blijft in huidige vorm bestaan	Onderbouw: inzet afstandsonderwijs vervalt Bovenbouw: afstandsonderwijs blijft in huidige vorm bestaan
8	Noodopvang kinderen kwetsbare posities en voor kinderen van ouders met cruciale beroepen	Blijft bestaan Afstemming met betrokken organisaties blijft, kan leiden tot heroverweging wanneer kind weer naar school gaat. Onderbouw: dubbel (fysiek en afstand) Bovenbouw: huidige inzet	Blijft bestaan Afstemming met betrokken organisaties blijft, kan leiden tot heroverweging wanneer kind weer naar school gaat. Onderbouw: dubbel (fysiek en afstand) Bovenbouw: huidige inzet	Blijft bestaan voor bovenbouw Afstemming met betrokken organisaties blijft, kan leiden tot heroverweging wanneer kind weer naar school gaat. Onderbouw: regulier Bovenbouw: huidige inzet afstandsonderwijs Noodopvang
9	Belasting van leraren	Onderbouw: dubbel (fysiek en afstand) Bovenbouw: huidige inzet Bij optie 2: totale inzet van lerarenteam dubbele inzet (fysiek/digitaal) Noodopvang Nb: uitvoering van fysiek onderwijs, én digitale instructie is niet uitvoerbaar. Afstandsonderwijs zal beperkt worden tot een minimum (werk mee naar huis). Uiteindelijk afhankelijk van beschikbaarheid leraren (ziekte, koorts, koorts huisgenoot, leraar behoort tot risicogroep, enz.)	Onderbouw: dubbel (fysiek en afstand) Bovenbouw: huidige inzet Noodopvang Nb: uitvoering van fysiek onderwijs, én digitale instructie is niet uitvoerbaar. Afstandsonderwijs zal beperkt worden tot een minimum (werk mee naar huis). Uiteindelijk afhankelijk van beschikbaarheid leraren (ziekte, koorts, koorts huisgenoot, leraar behoort tot risicogroep, enz.)	Onderwijs is een van de vitale sectoren in onze samenleving. Onderwijspersoneel dat gezond is, is in principe beschikbaar voor het verzorgen van het onderwijs op de school. De schoolleiding treedt in overleg met personeel dat zelf een kwetsbare gezondheid heeft, of samenwoont met gezinsleden met een kwetsbare gezondheid over de werkzaamheden op school en

		samenwoont met gezinsleden met een kwetsbare gezondheid over de werkzaamheden op school en eventuele vrijstelling van contacturen. Medewerkers voor wie dit niet geldt worden geacht op school te zijn als het onderwijs er om vraagt.	eventuele vrijstelling van contacturen. Medewerkers voor wie dit niet geldt worden geacht op school te zijn als het onderwijs er om vraagt.	
10	Ondersteuning door ouders bij leeractiviteiten	Geen ondersteuning door ouders in de school	Geen ondersteuning door ouders in de school	Geen ondersteuning door ouders in de school
III	Centraal vastgesteld (handboek soldaat)			
1	Fysiek contact:	<ul style="list-style-type: none"> Iedereen houdt anderhalve meter afstand van elkaar Iedereen wast zijn/haar handen vaak en goed we schudden geen handen Hoesten in onze elleboog Zitten niet aan ons gezicht Je blijft thuis wanneer je ziekteverschijnselen hebt, of ziek bent, of iemand uit het gezin verkoudheidsklachten met koorts en/of benauwdheid heeft. 	<ul style="list-style-type: none"> Volwassenen (en iedereen ouder dan 12 jaar) houden anderhalve meter afstand van elkaar Iedereen wast zijn/haar handen vaak en goed we schudden geen handen Hoesten in onze elleboog Zitten niet aan ons gezicht Je blijft thuis wanneer je ziekteverschijnselen hebt, of ziek bent, of iemand uit het gezin verkoudheidsklachten met koorts en/of benauwdheid heeft. 	<ul style="list-style-type: none"> Volwassenen (en iedereen ouder dan 12 jaar) houden anderhalve meter afstand van elkaar Iedereen wast zijn/haar handen vaak en goed we schudden geen handen Hoesten in onze elleboog Zitten niet aan ons gezicht Je blijft thuis wanneer je ziekteverschijnselen hebt, of ziek bent, of iemand uit het gezin verkoudheidsklachten met koorts en/of benauwdheid heeft.
2	Medisch handelen	Medisch handelen niet mogelijk.	Medisch handelen niet mogelijk.	Alleen rekening houden 1,5m afstand tussen volwassenen.
3	Schoolplein	Duidelijk regels voor gebruik schoolplein.	Duidelijk regels voor gebruik schoolplein	Geen implicaties voor schoolplein, voorkom onnodig samenkomen van veel leerlingen en volwassenen.
4	Looproutes in de school	School hanteert strenge looproutes in de school voor alle leerlingen en onderwijspersoneel. Waar mogelijk eenrichtingsroutes: maatwerk voor iedere school	School hanteert looproutes Waar mogelijk eenrichtingsroutes: maatwerk voor iedere school	Looproutes zijn wenselijk, maar niet noodzakelijk
5	Binnenkomst en looproutes door school	Ouders mogen niet de school in. Er zijn vastgestelde looproutes voor leerlingen en personeel. Er wordt een plek aangewezen voor het afscheid nemen. Personeel staat buiten om halen en	Ouders mogen niet de school in. Vastgestelde looproutes zijn niet nodig: personeel houdt zelf 1,5m afstand. Er wordt een plek aangewezen voor	Ouders mogen niet de school in. Vastgestelde looproutes zijn niet nodig: personeel houdt zelf 1,5m afstand. Er wordt een plek aangewezen voor het afscheid nemen.

		brengen in goede banen te leiden.	het afscheid nemen. Personeel staat buiten om halen en brengen in goede banen te leiden.	Personeel staat buiten om halen en brengen in goede banen te leiden.
6	Pauzebeleid	Gestructureerde planning van pauzes en indeling op het plein.	Planning van pauzes om grote groepen leerlingen te voorkomen	Geen planning, voorkom waar mogelijk grote groepen kinderen bij elkaar op één plek.
7				
8	Hygiënemaatregelen	Op iedere school en in ieder klaslokaal <ul style="list-style-type: none"> • desinfecterende handgel • zeep • papieren handdoekjes • Oppervlaktespays Een of meerdere personeelsleden moeten verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen	Op iedere school en in ieder klaslokaal <ul style="list-style-type: none"> • desinfecterende handgel • zeep • papieren handdoekjes • oppervlaktespays Een of meerdere personeelsleden moeten verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • desinfecterende handgel • zeep • papieren handdoekjes • oppervlaktespays Een of meerdere personeelsleden moeten verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen
9	Hygiëneregeling leermiddelen	Leermiddelen, devices en werkplek dienen bij gebruik door meerdere leerlingen tussentijds ontsmet te worden.	Leermiddelen, devices en werkplek dienen bij gebruik door meerdere leerlingen met regelmaat ontsmet te worden.	Leermiddelen, devices en werkplek dienen bij gebruik door meerdere leerlingen met dagelijks ontsmet te worden.
10	Schoonmaak	Dagelijkse intensieve schoonmaak.	Dagelijks intensieve schoonmaak.	Dagelijks intensieve schoonmaak.
11	Afstand personeel	Te allen tijde 1,5 meter afstand tussen personeelsleden onderling. Personeel werkt zoveel mogelijk vanuit huis.	Te allen tijde 1,5 meter afstand tussen personeelsleden onderling. Personeel werkt zoveel mogelijk vanuit huis.	Te allen tijde 1,5 meter afstand tussen personeelsleden onderling. Personeel werkt zoveel mogelijk vanuit huis.
12	Beschikbaarheid personeel	Bij ziekteverschijnselen, of ziekte van groepsleerkracht vervalt in principe fysiek onderwijs voor leerlingen van de betreffende groep, tenzij de school dit anders kan organiseren. Onderwijs op afstand wordt op dit moment opnieuw ingevoerd door de school.	Bij ziekteverschijnselen, of ziekte van groepsleerkracht vervalt in principe fysiek onderwijs voor leerlingen van de betreffende groep, tenzij de school dit anders kan organiseren. Onderwijs op afstand wordt op dit moment opnieuw ingevoerd door de school.	Bij ziekteverschijnselen, of ziekte van groepsleerkracht vervalt in principe fysiek onderwijs voor leerlingen van de betreffende groep, tenzij de school dit anders kan organiseren. Onderwijs op afstand wordt op dit moment opnieuw ingevoerd door de school.

13	Wegstuurbeleid	Cf richtlijn rívm als klachten gedurende de dag worden ontwikkeld gaat het personeelslid naar huis en bij kind wordt contact opgenomen met de ouders. Ouders dienen kind direct op te halen.	Cf richtlijn rívm als klachten gedurende de dag worden ontwikkeld gaat het personeelslid naar huis en bij kind wordt contact opgenomen met de ouders. Ouders dienen kind direct op te halen.	Cf richtlijn rívm als klachten gedurende de dag worden ontwikkeld gaat het personeelslid naar huis en bij kind wordt contact opgenomen met de ouders. Ouders dienen kind direct op te halen.
14	Gezondheidsmeting op school	Landelijke protocol: Bij twijfel wordt temperatuur gemeten op school. Voorstel: oorthermometer die gedesinfecteerd wordt na gebruik. Cf richtlijn rívm	Landelijke protocol: Bij twijfel wordt temperatuur gemeten op school. Voorstel: oorthermometer die gedesinfecteerd wordt na gebruik. Cf richtlijn rívm	Landelijke protocol: Bij twijfel wordt temperatuur gemeten op school. Voorstel: oorthermometer die gedesinfecteerd wordt na gebruik. Cf richtlijn rívm
15	Thuisblijf regels – gezondheid leerlingen	Cf richtlijn rívm	Cf richtlijn rívm	Cf richtlijn rívm
16	Thuisblijf regels – gezondheid personeel	Cf richtlijn rívm	Cf richtlijn rívm	Cf richtlijn rívm
17	Contact ouders	Geen fysiek contact, cf rívm richtlijn	Geen fysiek contact, cf rívm richtlijn	Geen fysiek contact, cf rívm richtlijn
18	Oudergesprekken	digitaal	digitaal	digitaal
19	Ouders in de school	nee	nee	nee
20	Brengen/halen aantallen	Slechts 1 volwassene brengt en haalt het kind/kinderen	Slechts 1 volwassene brengt en haalt het kind/kinderen	Slechts 1 volwassene brengt en haalt het kind/kinderen
22	Communicatie	Infographics en verkeersborden	Infographics	Infographics
IV	In te vullen door scholen in overleg met medezeggenschap, waarbij de gevraagde termijnen voor overleg met GMR naar redelijkheid worden ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen.			
1	Schoolplein	Opties: - Fasering van pauzes, indien het schoolplein te beperkt is qua ruimte. Opties: - Hebben leslokalen eigen buitendeuren: benut deze voor brengen en halen. - Heeft de school meerdere ingangen: maak helder per ingang welke leerlingen die ingang gaan gebruiken. - Heeft de school maar één ingang, faseer dan de toegang. Dit kan met een bel, maar dit kan ook met vastgestelde tijdstippen.	Opties: - Fasering van pauzes, indien het schoolplein te beperkt is qua ruimte. Opties: - Hebben leslokalen eigen buitendeuren: benut deze voor brengen en halen. - Heeft de school meerdere ingangen: maak helder per ingang welke leerlingen die ingang gaan gebruiken. - Heeft de school maar één ingang, faseer dan de toegang. Dit kan met een bel, maar dit kan ook met vastgestelde tijdstippen. - Er worden vaste plekken aangewezen voor het afscheid nemen. - Personeel staat buiten om halen en	Opties: - Fasering van pauzes, indien het schoolplein te beperkt is qua ruimte. Opties: - Hebben leslokalen eigen buitendeuren: benut deze voor brengen en halen. - Heeft de school meerdere ingangen: maak helder per ingang welke leerlingen die ingang gaan gebruiken. - Heeft de school maar één ingang, faseer dan de toegang. Dit kan met een bel, maar dit kan ook met vastgestelde tijdstippen. - Er worden vaste plekken aangewezen voor het afscheid nemen. - Personeel staat buiten om halen en
2	Brengen en halen van kinderen	Opties: - Hebben leslokalen eigen buitendeuren: benut deze voor brengen en halen. - Heeft de school meerdere ingangen: maak helder per ingang welke leerlingen die ingang gaan gebruiken. - Heeft de school maar één ingang, faseer dan de toegang. Dit kan met een bel, maar dit kan ook met vastgestelde tijdstippen. - Er worden vaste plekken aangewezen voor het afscheid nemen. - Personeel staat buiten om halen en	Opties: - Hebben leslokalen eigen buitendeuren: benut deze voor brengen en halen. - Heeft de school meerdere ingangen: maak helder per ingang welke leerlingen die ingang gaan gebruiken. - Heeft de school maar één ingang, faseer dan de toegang. Dit kan met een bel, maar dit kan ook met vastgestelde tijdstippen. - Er worden vaste plekken aangewezen voor het afscheid nemen. - Personeel staat buiten om halen en	Opties: - Er worden vaste plekken aangewezen voor het afscheid nemen van de leerlingen door de ouder. - Personeel staat buiten om halen en brengen in goede banen te leiden.

			brenge in goede banen te leiden.		
	3	Jassen en kapstokken	<p>Opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen hangen eigen jas aan achterkant stoel. - Leerlingen maken gebruik van kapstokken van meerdere lokalen 	<p>Opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen hangen eigen jas aan achterkant stoel. - Leerlingen maken gebruik van kapstokken van meerdere lokalen 	Geen specifieke regels
	4	Personeelskamer	<p>Opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien de personeelskamer het toelaat kunnen leerkrachten met ten minste twee stoelen tussen elke leerkracht de personeelskamer gebruiken. - Lunchen in eigen lokaal, na lestijd direct naar huis. - Lunch met één andere leerkracht in een lokaal met inachtneming van ten minste 1,5m afstand. 	<p>Opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien de personeelskamer het toelaat kunnen leerkrachten met ten minste twee stoelen tussen elke leerkracht de personeelskamer gebruiken. - Lunchen in eigen lokaal, na lestijd direct naar huis. - Lunch met één andere leerkracht in een lokaal met inachtneming van ten minste 1,5m afstand. 	<p>Opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien de personeelskamer het toelaat kunnen leerkrachten met ten minste twee stoelen tussen elke leerkracht de personeelskamer gebruiken. - Lunchen in eigen lokaal, na lestijd direct naar huis. - Lunch met één andere leerkracht in een lokaal met inachtneming van ten minste 1,5m afstand.
V		Praktische haalbaarheid			
	1	Social distance jonge kind	Het bewaren van anderhalve meter afstand tussen leerlingen in de onderbouw en tussen de leraar en de leerlingen in de onderbouw is praktisch gezien niet haalbaar. Groep 4 zou wel haalbaar zijn, maar van de allerjongste kinderen (groep 1 tot en met 3) kan niet gevraagd om gedurende langere tijd anderhalve meter afstand te houden.	Het bewaren van anderhalve meter afstand tussen leerling en de leraar is in de onderbouw praktisch gezien niet haalbaar. Groep 4 zou wel haalbaar zijn, maar van de allerjongste kinderen (groep 1 tot en met 3) kan het niet gevraagd om gedurende langere tijd anderhalve meter afstand tot de leraar te houden.	Haalbaar
	2	Instroom 4-jarigen	Kleuters die nieuw gaan instromen of vanaf 1 maart ingestroomd zijn vanwege het bereiken van de vierjarige leeftijd, kunnen in deze fase beter niet toegelaten worden.	Kleuters die nieuw gaan instromen of vanaf 1 maart ingestroomd zijn vanwege het bereiken van de vierjarige leeftijd, kunnen in deze fase beter niet toegelaten worden.	Haalbaar

Addendum Speciaal Onderwijs, Speciaal Basisonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs

XX	1	Specifieke zaken voor SO / SBO / VSO	<ul style="list-style-type: none"> - Sbo: waar van toepassing reguliere lijn volgen, of so/vso volgen. - Hele dagen school i.v.m. efficiënt taxivervoer. - VSO: Daar waar mogelijk kan gekeken worden of leerlingen zelfstandig kunnen reizen omdat het om de oudere leerling gaat. - Ouders die bang zijn om hun kinderen naar school te laten gaan (of de jongere is zelf angstig) geen maatregelen treffen hieromtrent. 	Idem	Idem
	2	Maximaal aantal leerlingen per klas in Speciaal onderwijs	<p>School bepaalt, met een maximum van 8 leerlingen per groep.</p> <p>Geldt alleen voor leerlingen die <u>geen</u> fysiek contact nodig hebben i.v.m. beperking, en leerlingen waarbij geen verzorgingscomponent aan de orde is waar contact tussen volwassene-leerling noodzakelijk is (toiletgang/ADL/EMB/Medisch handelen).</p> <p>Ambulant begeleide leerlingen in regulier onderwijs: Idem aan regulier onderwijs; school waar leerling is ingeschreven bepaalt op de leerling wel/niet naar school kan gaan.</p>	School bepaalt, met een maximum van 15 leerlingen per groep	<p>School bepaalt, maar geen maximum.</p> <p>Geldt alleen voor leerlingen die <u>geen</u> fysiek contact nodig hebben i.v.m. beperking, en leerlingen waarbij geen verzorgingscomponent aan de orde is waar contact tussen volwassene-leerling noodzakelijk is (toiletgang/ADL/EMB/Medisch handelen).</p> <p>Ambulant begeleide leerlingen in regulier onderwijs: Idem aan regulier onderwijs; school waar leerling is ingeschreven bepaalt op de leerling wel/niet naar school kan gaan.</p>
	2A - Cluster 1	Geen specifieke aanpassingen	Idem	Idem	idem
	2B - Cluster 2	Leerlingen die afhankelijk zijn van de mond/gezichtsexpressie: hierbij moet een grotere afstand voor in acht genomen worden.	Idem	Idem	idem
	2C - Cluster 3	Geen specifieke aanpassingen	Idem	Idem	idem

	2D - Cluster 4	Geen specifieke aanpassingen	Idem	Idem
3	Doelgroepbepaling SO/SBO en VSO 3A - Cluster 1 / 2 / 4 , SBO en VSO	Geen specifieke aanpassing in doelgroep (onderbouw groep 1-4 / leeftijd 4-8)	Geen specifieke aanpassing in doelgroep (onderbouw groep 1-4 / leeftijd 4-8)	Geen specifieke aanpassing in doelgroep (onderbouw groep 1-4 / leeftijd 4-8)
	3B – Cluster 3	Specifieke keuzes op basis van leerlingpopulatie op schoolniveau in verband met intensief contact leraar-leerling	Specifieke keuzes op basis van leerlingpopulatie op schoolniveau in verband met intensief contact leraar-leerling	Specifieke keuzes op basis van leerlingpopulatie op schoolniveau in verband met intensief contact leraar-leerling
4	Consequenties voor lestijd in Speciaal onderwijs	Bij reduceren onderwijstijd voorkeur voor hele dagen i.v.m. vervoer. Ene week 2 dagen fysiek school en 3 dagen afstandsonderwijs. Andere week 3 dagen fysiek school en 2 dagen afstandsonderwijs. School maakt zelf een rooster hiervan.	Bij reduceren onderwijstijd voorkeur voor hele dagen i.v.m. vervoer. Ene week 2 dagen fysiek school en 3 dagen afstandsonderwijs. Andere week 3 dagen fysiek school en 2 dagen afstandsonderwijs. School maakt zelf een rooster hiervan.	Bij reduceren onderwijstijd voorkeur voor hele dagen i.v.m. vervoer. Ene week 2 dagen fysiek school en 3 dagen afstandsonderwijs. Andere week 3 dagen fysiek school en 2 dagen afstandsonderwijs. School maakt zelf een rooster hiervan.
5	Focus	Leerling-contact en aangepast onderwijsaanbod	Leerling-contact en aangepast onderwijsaanbod	Leerling-contact en aangepast onderwijsaanbod
6	Consequenties voor aanbod	Aangepast onderwijsaanbod.	Aangepast onderwijsaanbod.	Aangepast onderwijsaanbod.
7	Consequenties schoolgebouw en faciliteiten	Schoolinrichting aanpassen (looprichting, ingang/uitgang) Buiten spelen aanpassen (groepen splitsen) Halen/brengen aanpassen (taxivervoer)	Schoolinrichting aanpassen (looprichting, ingang/uitgang) Buiten spelen aanpassen (groepen splitsen) Halen/brengen aanpassen (taxivervoer)	Schoolinrichting aanpassen (looprichting, ingang/uitgang) Buiten spelen aanpassen (groepen splitsen) Halen/brengen aanpassen (taxivervoer)
8	Consequenties voor les op afstand	Combinatie fysiek onderwijs/ afstandsonderwijs blijft gehandhaafd	Combinatie fysiek onderwijs/ afstandsonderwijs blijft gehandhaafd	Combinatie fysiek onderwijs/ afstandsonderwijs blijft gehandhaafd